

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

ПАВЛІЧЕНКО ЄВГЕНІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Криворізького факультету,
кандидат юридичних наук*

КОСЯК ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

*КВП ПВНЗ «Запорізький інститут економіки
та інформаційних технологій»,
декан, кандидат юридичних наук*

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРОБАЦІЇ В УКРАЇНІ

На даний час важливим завданням проведення реформи кримінальної юстиції є впровадження та розвиток національної системи пробації. Її мета полягає у створенні раціональної системи пробації, яка може забезпечити реабілітацію правопорушників та створити баланс між безпекою суспільства та запобіганням скоєння злочинів.

Пробація представляється як перспективна та послідовна схема, що поєднує допомогу, підтримку, мотивацію порушника до змін без вилучення його із суспільства. Вона є раціональною альтернативою покаранню у вигляді позбавлення або обмеження волі. Застосування санкцій та попереджувальних заходів створить умови знизити державні витрати на утримання правопорушників у місцях позбавлення волі та спрямувати ресурси на їх реабілітації, допоможе зберегти соціально-корисний громадянський потенціал.

При цьому виникають певні проблеми. Перша проблема проявляється в тому, чи не призведе вивільнення таких засуджених до панічної ситуації в суспільстві. Адже коли порушник знаходиться у місці позбавлення волі, то суспільство почувається спокійнішим.

Можна стверджувати, що ні, адже за такими особами здійснюється постійний нагляд. Особи не лише регулярно реєструються а вдома їх відвідують працівники органів пробації та волонтери. Вони постійно оцінюють стан особи та зміни на шляху виправлення й виявляють проблеми та шляхи їх вирішення та надання допомоги. Якщо засуджений не виконує зобов'язань, то покарання може стати більш суворим.

Друга проблема пов'язана із тим, чи підійде система пробації для України.

Пробація в Україні працює успішно. На даний час 65000 правопорушників відбувають покарання на свободі. Кожного року за обліком органів пробації проходить близько 100 000 осіб, засуджених з покаранням без позбавлення свободи.

На даний час створено близько 600 органів пробації, де працюють близько 3000 осіб. Однак, існує проблема нехватки персоналу, особливо у сільських районах. Тут на допомогу можуть прийти волонтери. Вони можуть допомогти працівникам органів пробації / підсліджувати та проводити соціально-виховні та недержавні заходи.

Згідно ст. 2 Закону України «Про пробацію» волонтер пробації це фізична особа, яка досягла вісімнадцятирічного віку, уповноважена органом пробації та волонтерською організацією на виконання окремих завдань, пов'язаних із пробацією, на добровільній та безоплатній основі;

Для підбору волонтерів створено Проект Європейського Союзу «Право-Justice», котрий має тісну співпрацю з українськими організаціями.

Третьою проблемою може бути те, що робота волонтерів не оплачується, а встановити контакт із засудженими та контролювати їх досить складно. тому виникає питання щодо достатності осіб, що готові приєднатися до волонтерської діяльності.

Людей, що бажають займатися волонтерською діяльністю немало. До того ж робота не є зовсім безоплатною, так, забезпечується відрядження до Європейського Союзу, де проводиться навчання. Додатковою перевагою є те, що волонтери в майбутньому можуть знайти роботу у відділах пробації.

У подальшому волонтери мають працювати при кожному відділі пробації. Разом з працівниками органів пробації вони мають проводити ресоціалізацію засуджених, допомагати їм вирішити проблеми щодо уникнення причин здійснення правопорушень.

Четверта проблема пов'язана з тим, чи зможуть волонтери не маючи досвіду роботи з правопорушниками та відповідної кваліфікації проводити контроль щодо виправлення засуджених.

Тут можна відзначити наступне. Волонтерську роботу проводять в основному спеціалізовані організації, котрі мають відповідний досвід. Волонтери на рівні з працівниками відділу пробації проходять навчання, їм забезпечується певна підтримка.

До пробації повинні залучатись державні органи, суспільні інститути та бізнес. Підприємці в регіонах повинні забезпечити трудоустрій клієнтів пробації. Завдяки таким діям в суспільстві повинен поліпшитися гуманізм, повинне бути уникнення тотального засудження тих осіб, котрі мали проблеми з законом.

Отже, пробацію можна розглядати як перспективний та логічний напрям виконання покарання.

Список використаних джерел:

1. Басенко Р. О., Аванесян Г. М., Коваленко В. Ф. Інституціонування пробації в контексті гуманістичного та євроінтеграційного потенціалу правової системи України. Підприємництво, господарство і право : Науково-практичний господарсько-правовий журнал. 2021. № 5. С. 203–208.
2. Демура М. І. Окремі питання застосування досудової пробації у кримінальному процесі України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. № 58. С. 106–114.
3. Перепічка Н. Г. Інститут пробації в Україні: відповідність нормам міжнародного законодавства. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2019. Том 113. № 4. С. 134–141.
4. Про пробацію : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 160–VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13.

5. Сімакова С. І., Мельник О. Г. Пробація, як механізм міжнародного досвіду роботи із правопорушником. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 3. С. 235–237.
6. Сьомін С. В. Європейські правила пробації та реформування кримінально-виконавчої системи в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. Стратегічні пріоритети. 2014. № 2. С. 154–159.

Ключові слова: безпека, злочин, реформа, реабілітація, правопорушники, суспільство, проблеми, пробація.

Key words: security, crime, reform, rehabilitation, offenders, society, problems, probation.

ГРИГОРЧАК ДІАНА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри кримінального процесу,
детективної та оперативно-розшукової діяльності*

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ

З початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України та введенням воєнного стану Указом Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом № 2102-IX від 24.02.2022 року, суттєво загострилась проблема торгівлі людьми, тому що через воєнні дії значно збільшився ризик незаконного переміщення людей з метою їх експлуатації та безпосередньо торгівлі людьми в різних проявах. Переважно жінки та діти, особи похилого віку, особи з інвалідністю – вразлива категорія, перетинаючи кордон без супроводу, піддаються ризику насильства та зловживань, включаючи торгівлю органами та тканинами, незаконне донорство, усиновлення та торгівлю людьми. Також з початком війни через масове переміщення за кордон зросла кількість зниклих людей, особливо дітей.

В Україні основу правового регулювання протидії торгівлі людьми утворює Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року № 3739-VI. Цей законодавчий акт визначає організаційно-правові засади протидії торгівлі людьми, гарантуючи гендерну рівність; порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, і порядок надання допомоги таким особам; основні напрями державної політики і засади міжнародного співробітництва у цій сфері; повноваження органів виконавчої влади тощо.

У сфері охорони прав людини, зокрема тих, що стосуються особистої свободи, Україна приєдналась до низки міжнародно-правових актів: Загальної декларації прав людини 1948 р., Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р. (набрав чинності для України 23 березня 1976 р.), Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації

Хижняк Євген Сергійович Окремі аспекти загальної профілактики умисних вбивств підрозділами кримінальної поліції	408
Цитряк Віктор Ярославович, Альбещенко Олексій Станіславович Правові питання діяльності приватних військових компаній в умовах воєнних конфліктів	413
Павліченко Євгенія Володимирівна, Косяк Олег Володимирович Напрями розвитку пробації в Україні	415
Григорчак Діана Володимирівна Протидія торгівлі людьми в умовах війни та глобальних викликів XXI століття	417

СЕКЦІЯ 22

КРИМІНАЛІСТИКА, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА, ПСИХОЛОГІЯ ТА МЕДИЦИНА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СУДОЧИНСТВА

Tishchenko Valerii Volodymyrovych, Bielik Larysa Stepanivna Features of forensic analysis in the investigation of crimes	420
Загородній Віктор Євстафійович, Гресь Юлія Олегівна Збройний конфлікт як обстановка вчинення розслідування злочинів	423
Цехан Дмитро Миколайович Класифікація доходів, сформованих за результатами злочинної діяльності	425
Самойленко Олена Анатоліївна, Тітуніна Катерина Вікторівна До питання криптовалют як засобу вчинення кримінального правопорушення	427
Ващук Олеся Петрівна, Стевенсон Оксана Степанівна Перспективи криміналістики в умовах російсько-української війни	430
Албул Сергій Володимирович, Колодій Денис Володимирович Оперативно-розшукове документування колабораційної діяльності в умовах воєнного стану: проблемні питання	432
Кубарев Іван Володимирович, Барган Сергій Сергійович Використання доказів у закордонних моделях допиту	436